

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm.-ként 6 fillér-
többeszi közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

Megyei tisztviselők fizetésemelése.

Nem tagadható, hogy a vármegyei tisztviselők fizetéseinek dolgában meglehetősen rendszertelenség uralkodik. Nem egységes szabályzat, nem is a szolgálati idő arányában lesz fizetésük megállapítva, hanem úgy fizetésük, mint előmenetelük függ a vármegye bizottságától, mely őket megválasztja és mely meghatározza fizetésük nagyságát.

A mai korban, melyben általános elv az az igyekezet, hogy mindenki érdeme szerint jutalmaztassék meg, immár tarthatatlanná vált ez az állapot. Bár a megyei tisztviselők régen tudják, régen érzik, hogy a rendszertelenség helyébe a szabályozottságot kell követelniük, eddig nem hozakodtak elő ügyükkel. Most azonban, a mikor az állami tisztviselők fizetésjavítása befejezett tény, ők se hallgathatják el jogos igényeiket, annál kevésbé, minthogy munkájuk tulnyomóan nagyobb részét az államnak kell szentelniük és így okkal-joggal követelhetik, hogy velük szemben is legalább oly méltányosan járjanak el, mint az állami tisztviselőkkel szemben fognak eljárni.

Voltaképpen az egész mozgalom, mely a mult vasárnap tartott kongresszussal lépett a nagy nyilvánosság elé, nem egyéb, mint előkészület az államosításra. Ha nyíltan bevallva nem is hangoztatták az állami tisztviselők, hogy az államosítás alkalmával megfelelő fizetési rang-

osztályba kívánának felvétetni s ennek alapját már most akarják megvetni, ez csak azért történt, mert helyzetük javításával nem várhatnak addig, míg a távol homály ködében késlekedő államosítás végre a megvalósulás stadiumába fog lépni.

Kérelmükkel közvetlenül az egyedül illetékes helyhez: a vármegyéhez fordulnak ugyan a tisztviselők, de a fizetések rendezését nemcsak a várható államosítás révén, hanem általuk végzett állami munkák alapján az államtól kérik. Mert bár a vármegyék áldozatkészsége tisztviselőikkel szemben közismert tény, mégsem szabad elfelejteni, hogy a vármegye közönsége a fizetésjavítás követelte többkiadásokat alig bírhatja el. Az emberi fantázia szülte mindennemű egyenes-, pót- és számtalan más néven nevezett adó terheli a vármegye közönségét. Ezeket tovább emelni még a tisztviselők helyzetének javítása érdekében se lenne észszerű dolog. Fordulnak tehát a tisztviselők jövődük urukhoz, az államhoz, melynek már most végeznek szolgálatokat, még pedig sokkal többet, mint bármelyik más köztisztviselő.

Azonban, ha a jelenlegi viszonyokat mérlegeljük, ha szempillantást vetünk a mostani meglehetősen bonyodalmas, zürzavaros politikai helyzetre, vajmi kevés a reményünk, hogy az annyi huza-vona után megcsinált tervezet az állami tisztviselők fizetésemeléséről egyhamar törvényerőre fog emelkedni.

Tegyük fel már most, hogy a vármegyei hivatalnokok jogos sérelmeik orvoslása céljából — kollégáik, az állami tisztviselők mintájára —

együtttes, közös nagy akcióban állandóan felszínre tartják figyelemreméltó ügyüket és erős kitartással, szívós akarattal ostromolják az államot, talán csak jó néhány eszendő multán fog az méltánylásra, meghallgatásra találni. Addig is aztán a vármegyei hivatalnok tekintélynek örvendhet kifelé, de odahaza azon töprenghet, honnan kerül erre meg arra.

Segítséget a vármegye embere egyelőre mégis csak leginkább a vármegyétől várhat, illetőleg remélhet, mert onnan legalább megtudhatja, támogatják-e kérelmét vagy nem. Igaz, mint már fentebb említettük, a vármegye a sok adót nyögi, selyi, de valami olyas módot kellene kieszelnie a vármegyének, mely szíven viseli hivatalnokai érdekeit, hogy az állammal együttesen valami-keppen enyhítenénk a tisztviselők sorsán, úgy, hogy az államkassza sem szenvedne nagyobb rázkódtatást, de meg a vármegye közönsége se fájlalná a tulkiadásokat. Így talán, legalább addig, míg az államosítás keresztül nem vitetik, segítve lenne a bajon annyira, amennyire.

A telekkönyv reformja. A telekjogról s ezzel kapcsolatban a telekkönyvi rendtartásról s az új telekkönyvek szerkesztéséről szóló törvényjavaslatoknak tervezetei az igazságügyminiszteriumban elkészültek. Ezzel a telekkönyvi reform jelentős lépéssel közeledik megvalósulása felé. A tervezetek szerzője dr. Dévai Ignác ítéltáblai bíró. Az igazságügyminiszter a tervezetek vezér-elveit szűkebbkörű értekezlet megvitatása alá bocsátja s ezután közreleszi azokat.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCAJA.

Pusztá ház.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája.

Megállók merengve
Partján kis pataknak,
Hűvös árnyékába
Öreg, korhadt fának.

Öreg, korhadt fának
Törött sudarára,
Puha fészket rakja
Páros kis madárka.

Kicsiny zsindeyes ház
A part közelébe
Ajtója, ablaka
Bezárva, szögezve.

Törpe eresz alján
Egy pár fecskeszék,
Melyeknek lakói
Csak most érkezének.

Tavaszi hirdetője:
Csicsergő kis madár,
Zsindey gerinczére
Megpihenni leszáll.

Mig a fecskemadár
Háztetőn csicsereg,
A kapu ajtónál
Megáll két kis gyerek.

Csicsergő madárkát
Hallgatják és nézik,
Szemök könybe lábad,
Kicsiny szívők vérzik.

Apám! édes Anyám!
Sohajtnak egyszerre,
Mért hagyatok minket
Idegen kezekre?

Miért hagyatok itt
Kicsiny hajlékunkat?
Miért zártatok bé
Kapunkat, ajtónkat?

Miért mentetek el
Idegen országba?
Miért hagyatok itt
Minket árvaságba?

Kicsiny kertecskénkbe
Virágoznak a fák,
Ki szed nekünk, ki ad
Édes körtét, almát?...

Kis kapu küszöbén
Zokog a két gyerek,
Szivem úgy elszorul,
A mint rájok nézek.

A lellem elborul,
Szemem könnyel teli,
Látva, hogy nemzetem
Honját alig leli.

Az édes anyaföld,
A szép szülőháza,
Édes gyermekihez
Nem lehet mostoha!...

Hisz lám az idegen
Ki-bejött közünkbe,
Az ki nem vándorol,
Itt marad örökre...

Gondolkozz meg népem,
Ne hagyd el hazádat,
Szép szülőföldedet,
Szép Székelyországot!

Öseid nyomdokát
Ha híven követnéd,
Hidd: a vándorbotot
Kezedbe nem vennéd!...

Györke Albert.

Apróságok.

(Homeros. Énekek-Éneke. Népköltészet. Műköltészet. — Györke Albert.)

A tudósok egyrésze határozottan kétségbe vonja Homeros létezését, míg egy más — nem éppen tekintély nélkül való csoportjuk — a »né-melykor szundikáló öreg« úgy is eltudja kép-zelni, amint versírás közben az álom jótékony istennői cselfogással hatalmukba kerítik és elvon-ják kedvencz foglalkozásától: a versírástól.

Hogy e tekintetben melyik csoport részén van az igazság — eldöntetlen még ez idő sze-rint. Akik a történeti Homeroszt szeretik látni az egységes Ilias és Odyssea szerzőjéül, könnyen megtehetik, mert a munkának egységes szelleme, ezt a következtetést is megengedi. De akik hal-lani sem akarnak a történeti Homerosról... azok, szintén a munka egységes szellemét han-goztatva — a görög nép lelkét látják ragyogni örökkévaló fényességben a költemény minden egyes során. Így a kérdés elterelődik tulajdon-

képen való alapjáról és dolgot ad abban a for-mában, hogy vajjon, mint népköltészeti remek, vagy mint a műköltészet legklasszikusabb darabja vehető és veendő-e a kritika bonczkése alá?

Távol attól, hogy a tudósok harezában akár-melyik oldalon figyelembe jöhesse ez igénytelen nézet, e kérdés addig el nem dönthető, amíg a nép- és műköltészet határai szigorúan meg nem állapíttatnak. Mert jóllehet édestestvér mindkettő, de azért a testvéri szeretet ápolásával összefér náluk is az apai örökségen való megosztózás.

Hogy ez a megosztózás nem válik kárára egyik félnek sem, szinte bizonyos. Mert a nép-költészet tárháza kimeríthetetlen, ameddig ember lesz, mindig lesz nóta. A nótát pedig megteremti a háborútól az aratásig, vagy a gyalupadtól a ki-vándorlásig ezer meg ezer nótaszülő alkalom.

És épen ez a népköltészetnek egy oly sa-játsága, hogy el nem veszhet, ki nem pusztulhat soha. A legrégebb időktől el a legújabbakig, min-denütt ott van. A régi mythos — hiába való is ellene a tiltakozás, mind népköltészeti termék és ahány vallás-alapítás volt, van és lesz talán, az mind kezét fog a népköltészettel, mert ahány lelket hódított meg, annyi nótás ajak énekel elő-ször csak úgy, hogy ne sértse, aztán, hogy hódí-tásaiban segítse és végül, hogy nagyságát éne-kelje legendákban, csodás történetekben és ha már a meglevő kincseken tudadni semmikép sem akar, hát akkor alkalmazza hozzá az olyan magyará-zatot, mely nem sérti, sőt erősíti vallásos tudatát.

A zsidó vallás fényes példát mutat e tekin-tetben, mert a régi emlékekből származó és idő folytán itt-ott megváltozott népdalgyűjteményük, az »Énekek-Éneke« határozottan az érzelmi szerelem dicsőítése. Később az általános felfogás a szerel-mesben Jehova népét látta s a nagy keresztény-

Az adóvégrehajtás felfüggesztése. Lukács László pénzügyminiszter a következő körrendeletet intézte valamennyi pénzügyigazgatósághoz:

Utasítom a Czimet, hogy jelen rendeletem vételétől további intézkedésig, a közadóknek, a közadók módjára behajtandó kincstári követeléseknek és egyéb tartozásoknak végrehajtás útján való behajtását egész általánosságban szüntessék be. Ehhez képest rendelem, hogy sem a főszolgabíróknak, sem azok segédeknek utielőlegeket ne utaltassanak, valamint az állami végrehajtókat további intézkedéséig behajtással ne foglalkoztassák.

Budapest, 1903. április 28.

Lukács, s. k.
pénzügyminiszter.

A gazdaközönséget érdeklő felsőbb hatóságok elvi jelentőségű határozatai. 1. Szőlőcsernek gazdája ellen hátralekötő bére iránt indított ügyének elbírálása, habár a vármegyei szabályrendeletben nem cselédnek, hanem szegődményesnek van minősítve: a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik. 2. Azon külföldi, aki mesterséges bort szállít Magyarországra, ily bornak forgalombahozatala által elkövetett kihágás miatt tekintet nélkül külföldi voltára büntetés alá esik. 3. A kenyérsütés háziipar jellegét nem veszti el azzal, hogy a kenyérsütők a kenyeret nem saját terményeikből állítják elő. 4. A községi vadászati jognak bérbeadása tárgyában megtartott nyilvános árverésen tett legmagasabb ígért csak kivételesen s csakis abban az esetben mellőzhető, ha a szerződésből folyó kötelezettségek betartására, nemkülönben a vadászati jognak okszerű gyakorlására s ezzel karöltve a vadászterület vadállományának fentartására nézve a legmagasabb ígértet tevőnél a kellő biztosíték hiányzik s ezen körülményeknek a fenforgása kellőleg beigazolható.

— **Juhok kedvezményes szállítása.** Az erdélyrészi vonalakon és Máramaros megyében fekvő állomásokról Liptóvármegyében fekvő állomásokra az ottani gazdasági egyesület címére való rendeltetéssel teljes kocsirakományokban szállítandó juhok elvétele után a szállításban részes vasutigazgatóságok vonalain kocsis- és kilométerenként 30 fillér egységtétel, kocsis- és pályánként 4 korona kezelési illeték és 5 százalék szállítási adón alapuló mérsékelt viteldij nyer alkalmazást díjvisszatérítés útján.

ség már a Jézus iránt való szerelem mindenható voltát magyarázza ez énekekben

A nóta terem. Ha Hellas népe nótakincséből olyan alkalommal, mint a trójai háború koszorút font kedvelt hősei számára, ki venné zokón?

Ha az érzékiségből kiemelkedett zsidóság szellemisége tudatában nótakincsét szellemi oldalról magyarázza; ki lát ebben igazság-alanságot? Mind a két eset a nép lelkét mutatja a népköltészet egyedül való forrásának. Ahol csak alkalom van a népköltészet termékeivel megismerkedni, ezt az egyetlen forrást felismerhetjük.

Ujabban a népköltészeti termékek kivesző félben vannak, kivéve egyetlen fajtájukat, a népdalt, mert ezt már még sem tudja legyűrni sohasem a műdal. Megölte a műköltészet, meg a gyorsan forduló világ. A régi idők eszméinek, a régi kor gondolatainak volt idejük megérni.

Ma az mondják minden esoda három napig tart. Nincs ideje a népnek arra, hogy az őt érdeklő események hatását mérlegelje, mert úgy érzi, hogy jön utána gyorsan más, ami talán még jobban érdekli az eddiginél. E tekintetben sokat ront népköltészet a sajtó is, mert a folyton szaporodó nyomtatványok nem adnak időt, hogy annyit foglalkozzon egy szellemi dologgal, mint eddig. (Ezért azonban a sajtónak nincs oka pirulnia. Szerk.) Ha valahol csak nyoma akad egy ilyen régi módi nóta, mesés embernek a tudósok rohanának agyonstenografálni, agyonfonografálni szegényt, hogy mintegy spiritusba tett nép szellemét mutogassák a késő utódoknak.

Bizony ma-holnap összes népköltészeti kincsünk a muzeumoké lesz. Haszna lesz belőle nagy a tudománynak, nyeresége talán a jövő irodalmának, de én úgy képzelem, hogy a nép meg lesz fosztva egy szép ékességtől és olyan lesz, mint a pillangó himpör nélkül. Ez esetben mi marad kárpótlásul a népnek?

Az az egy bizonyos, hogy a nép, ha dalaiból, meséiből kikopik, nem hagyja el ám magát. Mert, hogy milyen nehezen hozzáférhető a nép igazi költészeti kincse, arról panaszkodnak nem egy helyt. Magyarázata ennek csak abban kereshető, hogy a nép már nem tartja magáénak azt, amit a gyűjtők gyűjteménybe szedtek. Azt ugyan nem lehet egyszerre észre venni, hogy a nép eldobja

Tapasztalati észrevételek a lótenyésztési kerületek kérdéséhez.

Írta: lengyelfalvi báró Orbán Ottó.

(4. folyt.)

Az elmondottak után vegyük számba, hogy a jelzett kellekkel bíró évi szükséghez Erdély milyen arányban járul hozzá. Kiszolgáltat néhány egyéves csikót s a 3 évesekből a bilaki csikótelep szükségletét egészen nem bírja fedezni. A honvédség részére évente szükséges 150—160 remondát és a közös hadseregnek csekély számu huszárlovát ad, a többi szükségletet a hadsereg egészen az ország Királyhágóntuli részéből fedezi. Tehát nem a vevő hiányzik Erdélyben, hanem a tenyésztés czélszerűen alkalmazása okozza a pangást. Ezen csak úgy javíthatunk, ha tenyésztési irányunkat az igényeknek megfelelően fejlesszük és akkor a lótenyésztés biztos jövődelmi forráshoz juttatja a tenyésztőt.

Most már ismerjük, hogy milyen minőségű lovakat kell tenyésztünk, hogy a tenyésztés kifizesse magát. Foglalkozzunk egy keveset a tenyészközületek kérdésével is.

Amint jeleztem, a természet maga alkotásánál fogva Erdélyt lótenyészközületekre osztotta fel; még pedig úgy, hogy mindenik közületnek megadta külön éghajlati, legeltetési és takarmányozási viszonyait. A természet alkotásának megfelelően beosztani lótenyésztési irányainkat, a mi kötelességünk.

Az én szerény nézetem szerint, a lótenyészközületeket a következő sorrendben és tenyészfajlokból kellene berendezni:

1. Az első közület lenne a Brassó megyéhez tartozó egész Barcaság területe. Ott kizárólag a nehezebb fajtájú Nonius méneket kellene alkalmazni azért, hogy ezen közület síkságon fekszik; éghajlati viszonyai jók, földje, rétjei és legelői első osztályúak, bő takarmánnyal és abrakkal rendelkezik. Lakossága a földmívelésen kívül nehézfuvározással foglalkozik, mezei munkáját csaknem kevés kivétellel lóval végezi, ugyancsak terhes fuvározását is. Lakosságának jelenben is virágzó lótenyésztése van, de a nemesebb fajú mének ivadécai, 3—4 éves korukig a terhes használat alatt lábaikra elbénulnak, mert a czu-

magától az ilyen szellemi kincseket, hanem apránként — ha dalról van szó — elhagyogatja a nótáját, leszokik róla, ha pedig mese a gyűjteménybe foglalt, akkor nem mondja el többet a regélő, mert azt már lehet olvasni. Gyönyörűség kell a népnek, akár mesében, akár nótában, ha nincs teremt és ha teremtett, azt nem adja egy könnyen.

Ennek a teremtetési processusnak most vagyunk a kezdetén. Ugyannyira a kezdetén, még a nótacsinálók neve — ezidőszereint hogy csak erről van szó — sem kopott le a nóta szövege alól. És itt e ponton értünk oda, hogy vannak »népköltőink«. És ez nem a Bende Albert és Hazafi Verai-féle értelmetlen rimgyártás, hanem a nép fiainak a költészete. Azoké, akiket érdekel a falu kis világa, kiknek dalra teremtetett lelkükben visszhangra találnak azok a kérdések, melyek mozgatták kis világukat, a miben élnek. Ilyen vers az, ami lapunk mai számában e cikkely elején olvasható. Egyszerű szekely ember írta. Alsó-Siménfalván lakik. A neve Györke Albert. Saját vallomása szerint: »egyszerű falusi ember vagyok, aki felsőbb iskolákat nem jártam, ami keveset tudok, azt a falusi iskolába tanultam.« Ez az egyszerű falusi szekely ember látja, hogy hagyják ott a falubeli emberek nap-nap után a házukat s elmennek ki Oláhországba meg Amerikába, megszorul szive, látva fajtája pusztulását — és a megterhelt szív elzokogja keserveit. Ez a keserv nem affektált, — ilyent nem ismer a nép — a száraz valóság rajza csupán, hiszen verséhez mellékelt levelében azt írja: »megjegyzem, hogy a két kis gyermek kesergését szemeimmel láttam.«

Hogy ezt milyen természetesen — csak úgy, ahogy jön — úgy adja:

Mig a fecskemadar

Háztetön csicsereg:

A kapu ajtónál

Meg áll két kis gyermek.

Mintha festve lenne! De nem töltök több időt az ismertetéssel. Beszél a vers helyettem is.

Én pedig úgy a távolból, anélkül, hogy ismerném Györke Albertet, szívesen köszöntöm. Az ahhoz értő és az ilyen dolgok iránt érdeklődőnek pedig a figyelmét felhívom: Nézzetek körül, hátha találnak még Györke Alberteket! **Gergely Elek.**

kor-répának rigolirozásához hasonló mélységre szántják meg a földet; ősszel a sáros időszakban törtérik a répaszállítás; azonkívül a barcasági lótarló gazda 3 lóval rendszeren 15—16 mmázsa terhet hordoz és sebesen hajt. Ezért romlik el lovainak a lába és nem tudja egyébre értékesíteni, csak fuvározásra való használati lónak. Az erősebb fajta Nonius kibírná a terhes munkát és miután a Barcaságon a tenyészkancza-anyag erőteljes, nagy csontos egyed, jó ágyus lovat tudna forgalomba hozni.

2. A Barcaság után következik Háromszékvármegye második közületnek. Háromszékvármegye régi időktől fogva a legnemesebb és magas vérű lovat tenyészt. A sepsiszentgyörgyi méntelep ebben nagy előnyt nyújt, mert jó apamének állanak rendelkezésére. Háromszékvármegyéből lehetne a tenyészkancza-anyagnak megfelelően egy angol telivér és egy angol félvér tenyészközületet alkotni.

3. Háromszékvármegye után jöne Alsóik. Csikvármegyének ezen része a régi időkben teteszetős arab jellegű lovat tenyésztett és lovai nagyon keresettek voltak. Alsóikból lehetne egy arab tájfajta közületet csinálni, mivel eddig is a keleti jellegű faj-lónak volt a hazája. Levegője enyhébb, mint Felesik- és Gyergyónak; legeltetési viszonyai és takarmány a nemes, sok abrak termelése is jónak mondhatók, mert zab és árpa bőven terem.

4. Alsóik után Felesik, Gyergyó és Békás következnek, egy tájfajta közületnek. Ezen vidékek éghajlati, legeltetési és takarmányozási viszonyai csaknem egyenlők. Ezekből lehetne lipiczai tájfajta közületet alkotni, mert a kancza-anyag itt durvább, mint az alsóiki, jellege a régi havasi lóra emlékeztet és a lipiczai lóval párosítva, újra előállana az a régi, jó, erős, kitartó, minden éghajlati viszonyoknak megfelelő, kiválóan igára és hegymászásokra alkalmas ló.

5. Majd Szászrégen, Beszterce környéke lenne egy tájfajta közület. Ezen közületnek enyhe éghajlati viszonyai, dus legelője és első minőségű takarmány s abraktermelési viszonyai lehetővé tenné szintén egy angol félvér közület létrehozását, annál is inkább, mert ezen vidék eddig is magasvérű és nemes jellegű vérlovat tenyésztett s jelenben is azt tenyészt. Itt legjobban lehetne alkalmazni egy Furiózó tájfajta közületet, amelynek ivadékaiból tekintve azon vidék kanczaanyagát, jó tűzértalstízi és dragonyos ló kerülne ki. (Vége köv)

Tan- és nevelésügy.

Ifjusági egyletek működése.

Alig mult egy éve, hogy a vall. és közokt. miniszter ur az »Ifjusági egyletek« létesítésére kiadta közleményével fogadott rendeletét, s már is egymásra születtek meg az ország minden részében a tanítók buzgólkodása és egyesek — főképp a papság — támogatása mellett.

Ezen egyletek működési irányának körvonalazása jelenleg teljesen fölösleges, mert alig van a társadalomnak oly tagja, ki ennek jótékony hatásában, a népréteg szellemi, erkölcsi nevelésének hathatós erejében kételkedne. S mennyire jól esik nekünk, szekely vármegyénk szülőtteinek és lakóinak, hogy ezen hazánk legnagyobb része előtt teljesen új intézmény, vármegyénkben már férfi korát éli. De főképp a teljes igazság parancs-szavának engedelmeskedve, ki kell emelnem az unitárius és ev. ref. tanítók ez irányu működését, kik a legujabbi miniszteri rendelet szellemében már évtizedekkel ezelőtt versenyre keltek az »Ifjusági egyletek« szervezése, vezetése és az eredmény felmutatása tekintetéből. Igaz, hogy mindenik nem éppen ezen czímet viselte zászlaján, de lényegében egy és ugyanaz volt valamennyi.

S bár a »Szekely-Udvarhely« hasábjain a szíves olvasó gyakran lát beszámolást ily egyletek működéséről: ne legyen unalmas, érdektelen, ha most két, férfi korban lévő egyet munkásságáról tesz említést, melyekről még ez évben szó nem esett.

Nem az érdemét, hanem a korát tekintem, midőn első sorban is pár szóban foglalkozom az »Alsósiménfalvi ifjusági egylet«-tel.

E lap szíves olvasói előtt ismeretes már ez egyet multja, s valamennyire jelene is. Már 1837. év óta adatok bizonyítják létezését s azóta számtalan akadályokkal küzdve él, sőt halad kitűzött czélja felé.

— Előbb a korcsmába — azután a kórházba. A következő helyreigazító sorokat vettük: „Tisztelt Szerkesztő ur! Becses lapja 33-ik számában megjelent „Előbb a korcsmába — azután a kórházba“ cz. cikkre vonatkozólag bethfalvi (és nem szentmihályi) Varga Mózes özvegye megkért ama nyilatkozatának közzétételére, miszerint a szóban forgó cikk tartalma nem felel meg a valóságnak. Nevezett asszony a következőleg adja elő a dolgot: Ápril 19-én megjelent a már csaknem egy év óta synylődő Varga Mózesnél Szentmihályon lakó testvérbátyja Varga Zsigmond és rávette öcscsét, hogy menjen be a megyei közkórházba. Varga erre hajlandónak nyilatkozván, ápril 21-én Szakács Gergely betfalvi lakos, ki éppen Udvarhelyre menendő volt, alkalmilag be is szállította. Reggel fél 5 órakor érkeztek be Udvarhelyre és így abban az időtájtban a kórházba be nem (!?) mehetvén, a kórházhoz közel levő Biró István korcsmája előtt Varga felesége támogatása mellett a székéről leszállott és bement a korcsmába, a hol még akkor idegen nem volt. A fuvaros Szakács Gergely pedig saját ügyei intézése végett tovább hajtott. Varga pedig a korcsmában rövid ott léte után hirtelen meghalt. Eddig tart az asszony nyilatkozata, a mely homlokegyenest ellenkezik a szóban forgó cikk tartalmával. E nyilatkozathoz a magam részéről bátor leszek a következő megjegyzést fűzni: Hogy a szóban forgó cikk és az asszony nyilatkozata közül melyik tartalmazza a való igazságot, azt — mivel a történet színhelyén jelen nem voltam — nagyon természetesen nem tudhatom tökéletesen. Hajlandó vagyok azonban föllenni, hogy az asszony nekem igazat mondott. Föltevém tapasztalatok alapján nyer bizonyítékot, minthogy a körülményeket jobban ismerem, mint cikkíró. Varga Mózes ezelőtt 2 évvel jött községünkbe, mint Rossmann Ábel haszonbérelő bérese. Itt terhes betegségbe esvén, már több mint egy éve felesége saját szűk napi keresményéből tartotta fenn az egész családot, a melyből még a megélhetésre is szűkön telt, nemhogy pálinkára telt volna akár korábban, akár pedig a haláleset bekövetkezése alkalmával. Hisz látható, s maga a cikkíró is elismeri, tudja, hogy a terhes beteg székére

vitték be, holott — bizonyára — ha telt volna a zsebből — vonatra ültették volna. A fuvaros, Szakács Gergely pedig egy igen józan életű ember, ki nem szokott ha kell, ha nem kell hörpintgetni. Valószínű tehát, hogy cikkiró sem volt szemtanú és csak hallomások, szóbeszédnek alapján írta meg a nevezett és eléggé közérdekűnek látszó cikket. Kérve a tisztelt Szerkesztő urat a fenti nyilatkozat közzétételére vagyok Bethfalván, 1903. ápril 28-án, hive: Baczó Lajos ev. ref. pap.

— **Dunky fivérek városunkban.** Hazánk erdélyi részének egyik legtekintélyesebb fényképészei, a Dunky fivérek cs. és kir. fényképészeti műterme Kolozsvárról rövid ideig rendelkezésére áll városunk közönségének. Mai számunk hirdetői rovatában bővebb tájékozás nyerhető.

— **A Magyar Földhitelintézet** e héten tartotta 4 százalékos papírtékű zálogleveleinek nyilvános sorsolását, a mely alkalommal kisorsoltak 15 db 10 000 forintos, 303 darab 1000 forintos, 137 darab 100 forintos záloglevelet 465.700 forint (931.400 korona) értékben.

— **Országos komlóvásár.** A segessvári komlótermesztő szövetkezet ez év őszén Segessváron az új komló-vásárcsarnok megnyitásával komlóvásárt rendez. A kistermesztők pénzdíjakban részesülnek, a középtermesztők bronzérmekkel lesznek kitüntetve, a nagytermesztők számára pedig kiállítási okleveleket szándékozik a kiállítás előkészítő bizottsága kiosztani.

— **A medvék, mint feleki lovak.** Székelykeresztúr vidékén a medvék elszaporodtak. Erről tanuskodik a közelebről megtörtént mulatságos eset is. Az Omlás-hegy mellett levő székely birtokosság legelőjét bizottságilag a napokban megvizsgálták. Eközben a székely birtokosság elnöke — kissé távolról — észrevette, hogy a legelőterületen két idegen állat tartózkodik. Az ott levő pásztoroknak e miatt volt ne mulass. „Hát így ügyelnek a közvagyonra? Türik, hogy a „feleki lovak“, az idegen marhák pusztítsák legelőinket? — szölt felindultan a birtokosság érdemes elnöke. A pásztoroknak sem kellett több. Kötelességük mulasztása miatt és a nyerendő „hajtópénz“ reményében is szaladtak a „lovak“-hoz, hogy azokat följöjgák. Azonban illő távolságból megismerték a — maczkókat. Kissé röstellkedve a csalódás miatt — visszaballagtak azon erős elhatározással, hogy a közelebről tartandó hivatalos hajtóvadászaton okvetlenül lelővik a — lónak nézett medvéket.

— **Vizi Floris,** gyergyószentmiklósi műasztalos május 1-ével városunkba helyezte és megnyitotta műhelyét Árpád utca 25. sz. alatt.

— **Furcsa üst.** Valakit a szomszédja beperelt azért, hogy a neki kölcsönözött üstöt eltörve adta vissza. Az alperes így védekezett: „Először is nem igaz, hogy üstöt kölcsönöztem a felperestől, másodszor törött volt az már, mikor kölcsönbe adta, harmadszor pedig egészen szolgáltattam vissza.“

— **Czimbalmos Ferencz,** a korán elhunyt agilis műasztalos tanítványa: Pál István Kézdivásárhelyről városunkba helyezte át műbutor- és épületasztalos műhelyét. Bővebb felvilágosítást lapunk hirdetői rovatában nyújt.

— **A »Székely-Udvarhely«** szerkesztősege és kiadóhivatala (Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerkeszkedése) új helyiséget változtatott. **Kossuth-utca 7. szám alól** — hol ez előtt nyolcz és egynegyed évvel lapunk pályafutását megkezdette s hol annyi jó és balsors között a kezdet nehézségeivel eredményesen megküzdödni sikerült — **ugyancsak a Kossuth-utca 15-ik házszám alatt** (közvetlenül a »Budapest« szálló mellett) **lévő szép világos és kényelmes helyiségbe hurozkodtunk át.** Mit ezuton hozunk m. t. olvasóink szives tudomására

— **Vizsgai íráslapok** igen finom papíron, csinos kiállításban, olcsó árak (100-a 90 fillér) mellett kaphatók a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerkeszkedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz. a.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be **M a u t h n e r Ödön** csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a »Sétatéri« vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja **M a u t h n e r** Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Közigazdaság.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület.

Sz. 182—1902.

Meghívó.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület választmánya **folyo évi május hó 12-én d. u. 3 órákor** a vármegyei ház kistermében

választmányi ülést

tart, a melyre a választmány tagjain kívül a vármegye löheremag-termeléssel foglalkozó kis- és nagygazdái is meghívataknak.

Tárgysorozat:

1. A m. kir. rovarfajta állomás kiküldöttének a löheremag termelést veszélyeztető »Apion« bogár ellen való védekezést ismertető előadása.

2. Az O. M. G. E-nek a Székelyudvarhelyt létesítendő gépkiallítás, illetve gépismertetésre vonatkozó átirata.

3. Folyó ügyek.

Az elnökség kéri a választmány tagjait, hogy a tárgysorozat első pontjára való tekintettel az ülésre minél több löheremag termeléssel foglalkozó gazdát meghívni sziveskedjék.

Székelyudvarhelyt, 1903. április hó 30-án.

Az elnökség.

Tenyészállatkiallítás N-Enyeden. Az A.-Fehérvármegyei gazdasági egyesület Nagyenyeden május hó 4-én díjazással egybekötött V. tenyészállatkiallítását rendezi. Kiosztásra kerül 46 különböző díj 1000 korona értékben. Díjaztatni fognak 1. magyar, erdélyi, 2. havasi pinzgaui fajták, 3. sertések, 4. juhok.

Szerkesztői üzenetek.

Nem haragos tanítónak. Már többször kijelentettük, hogy »A székelyföldi bajok s azok legfőbb gyógyítási módjai« cz. cikksorozat nem vonatkozott és speciálisan nem is vonatkozhatott e vármegye valóban munkás, sok téren nagyérdemű tanítóságára. A cikkek egy-egy kitételeivel természetesen mi sem értünk és nem érthetünk egyet akkor sem. Azonban a benne lévő eszméket tárgyalagos leszűrésre alkalmasoknak találtuk s tisztán ezekből közöltük. Távolról sem gondolva azt, hogy ebből egyesek — talán nem éppen a legjobb embereink — testileti sérelmet óhajtanak majd kovácsolni ellenünk. Különben sem tételezzük föl már hivatásánál fogva is az érdemes tanító testületről, hogy a cikkek egy-egy fotográfiát magáévá tegye — esetlegesen egy-két ember amugy is szükségtelen tisztázási kísérlete érdekében. Béke és együttes munkálkodás tehát továbbra is velünk!

Nyilt-tér*

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgált.
Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 3-án.

Sarg's Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizsek nem elégségesek. A foghúson mindig ujólag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítőn és antiszeptikusan ható fogtisztító szerrel sikerülhet, minőnek a »Kalodont« már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

— **A faiskolakezelők és gyümölcsfa-tulajdonosok** szives figyelmébe ajánlom kitűnő és több oldalról elismeréssel fogadott folyékony faviasszomat negyed-, fél- és egykilós adagokban 40, 80 és 1 K 60 filléres árral. **S o l y m o s s y János** gyógyszerész Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca.)

Fagylalt a legkülönbözőbb krémekkel, úgy **pompás csukrászsütemények** is friss minőségben állandóan kaphatók: **Ernszt György csukrászatában** Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Jutányos áron

ELADÓ egy teljesen jó karban levő **karambol tekeasztal.** Értekezhetni lehet a »Székelyudvarhelyi társalgó« gazdája: **Á d á m Alberttel.**

Művészi arc képek Kossuth-u. 14. sz. a.

Van szerencsénk úgy a helyi, mint a vidéki mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy Kolozsvárról Székelyudvarhelyt Szabó József ur Kossuth-utczában lévő házában **rövid ideit** tartamra a mai kor igényeinek legmesszebb menő határáig megfelelő **műfénykésszeti** teremtet nyitottunk. Minden fényképészeti felvételeket, élelnagyságu brom-ezüst nagyításokat, aquarell és olaj, platina tipiak, rigment, színes dia pozitív képek- és színes fényképeket a legújabb mód szerint művészies kidolgozással, **jutányos árban** készítünk.

Dunky fivérek cs. és kir. udv. fényképészek
Kolozsvár—Miskolcz—Deés.

Helyi művezetője:

K. VALINA ILLÉS.

Pál István

butor- és épület

műasztalos

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. szám.

(Özv. Gyarmathy Karolyné helyiségében.)

Kézdivásárhelyt több, mint 10 évi működésem, a szép hírnévnek örvendett **C z i m b a l m o s**-féle általánosan elismert és nagy kitüntetések érdemelt **műasztalos** műhelyben nyert és ott hét évig gyakorolt **k é p z e t t s é g e m** után, **é p ű l e t - é s**

— **műbutor asztalos üzletemet** — Székelyudvarhely városba helyeztem át. Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, székely honfiai tisztelettel kérem, kegyeskedjék szolid, lelkiismeretes, pontos és bármely hazai vagy külföldi készítménnyel szemben úgy az olesó árt, mint a minőséget tekintve, a versenyt kiálló munkálataimról közvetlen meggyőződést szerezni. Elkészítek mindenféle stylű műasztalos munkát saját, vagy bármely más minta és terv szerint. Teljesítem a legújabb divat szerinti háló-, ebédlő-, iroda- és üzletberendezéseket. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan elintézek. Költségvetésekkel és árajánlatokkal szívesen szolgálok.

Baros-féle

Peratin bajusznövesztő

az egyedüli szer, mely által még serdülő ifjak is szép, csinos bajuszt és **dus szakált nyernek.**

Teljesen ártalmatlan.

1 adag 2 korona 50 fillér és 4 korona.

Egyedüli készítő: **BAROS GÁBOR**

Budapest, VII. kerület, Dohány-utca 1. szám.

Kozmetikai toilette cikkek gyára.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ne vegyen

CZIMBALMOT vagy **HARMONIUMOT** mig

REMÉNYI MIHÁLY műhangszerész — legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király utca 441 szám.

Eladó bor. Saját termésű királyhalmi (Csongrádvármegye) homoki fehér asztali, vörös és Siller ó-boraim kisebb és nagyobb mennyiségben kaphatók.

Értekezhető alólírott szőlőbirtokosnál Gyulán, Békésmegye.

Rombay Zsigmond,
királyhalmi szőlőbirtokos.

Rum, cognac, silvorum, likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytisztá esszenciák és kompozíciókkal házilag egy nyolczad, sőt egynegyed részben olcsóbban állíthatók elő, mint keszen vett árak. — Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve. **Boros Gábor** Budapest. VII. Dohány-utca 1. sz. ... **Parfümök és kompozíciók gyára.** ...

Kiadó lakás. Attila-utca 13. szám alatt 2 szoba, külön udvarral stb. hozzátartozóival együtt kiadó, vagy örök áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad Soha Aladár Helyben.

Jorgó János órák, gyári raktár: Bécs, III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gardagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassam, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva. — **Órajavítási műhely.** — Mindennemű zsebóra új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt, vagy javított óráért kezességet válllok. — Kivonat a nagy árjegyzékéből: 7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapaczióra, nickeltokban 36 órai járással 2 ft 30 kr. 8039 sz. valódi ezüst pánczéllánc 15 gr. 1 ft. 7858 sz. ezüst remontoir, duplafedelű 5 ft. 7989 sz. Ingaóra ütőművel, 2 súlylál 11 ft 50 kr. 7929 sz. Jó ébresztő óra 1 ft 20 kr. Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/B. pontosan figyelni.

Premier Kerékpár
leg
finomabb
a világ
Arjegyzék
Premierwerke Eger, Csehszág

Képes levelező-lapok
gyönyörű kivitelekben, legnagyobb választékban kaphatók **BETEGH PÁL** könyvkereskedésében Sz.-udvarhelyt.

„Nincs többé tyukszem!”

Ha tyukszemétől meg akar szabadulni, elégséges egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható —

Denzinger-féle

„VIKTÓRIA”
tyukszem —
— kerécsesel,

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyukszemet is eltávolítja — Ára tégelyenkint 1 korona 30 fillér. — 1 korona 50 fillér előleges beküldése mellett bérmentve szállítja a feltaláló: **DENZINGER ADÁM** Ujvidék, Duna utca 17. szám.

.. Olcsó pénzt ..

jelzálogra a **segesvári ipar-, takaré- és előlegezési egylettől** közvetít

Siegmund József

börkereskedő

... SZÉKELYUDVARHELYT ...

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest, VI. Andrassy-ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sportezikkekben. — Szagmentesen záró szoba-klosettek. — Hygienikus köpő-edények. — Korcsolyák és jégpatkók. — **Thermophor: Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3-6 órán át tartja.** — **Betegtoló kocsik minden áron.**

Minden osztályról külön árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

A női

szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására a legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytisztá, teljesen ártalmatlan

A Földes-féle **Margitcrème** legjobb a világon hatása csodás

Legkitűnőbb a nap és szél befolyása ellen,

sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz a zsirmentes közkedvelt

FÖLDES-féle

MARGIT-CREME

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ránczokat és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja

Ára: kis tégely 1 K, nagy 2 K.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerek-kereskedésben.

Margit-hőlgypor (3 színben) K 1-20
Margit-szappan 70 fill.
Margitfogpép 1.—K.
(Zahn-pasta)
Margit-arcvíz 1.—K.

Főraktár
Székelyudvarhelyen:
Koncz Ármin és Soly mossy
Hölgyek no: gy ógyszer-tár aiban.

nélkülözhetetlen
Legjobb szépítő szer

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kules”

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

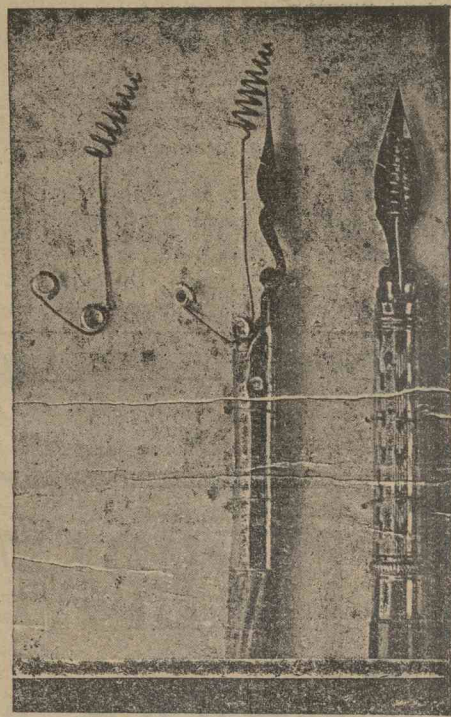
Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Ezen „TURUL” tollbetétek egyszerűségük, használhatóságuk és olcsóságuknál fogva pártatlanul állanak.

Minden tollhoz alkalmazható. Évekig is eltarthat. 1 darab 10 fillér.

Udvarhelyvármegyében egyedül **BETEGH PÁL** könyv-, papír-, író- és rajzszerek, kapható Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca).

URANOS

-KÉK

ruha-mosáshoz
a legjobb kékitőszersz.

— Törvényesen védve. —

Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő.

1 nagy üveg 1.60 K, 1/2 üveg 1 K.

Kapható mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK

VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

KÁLLAI GYÖRGY

épület- és bútör-asztalos, aki minden e szakba vágó munkát a mai igényeknek megfelelő előnyös árban és szolid kivitelben készít, — **üzletét**

folyó évi április 24-től Szombatfalva városrészben

a báró Orbán Balázs utca 13. házszám alá — Zárug Antal fűszerüzletével szembe — helyezte át. Kéri ezen a helyen is a n. é. közönség szíves pártolását.

Sz. 1980—903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az udvarhelymegyei takarékpénztár végrehajtónak, Elekes Sándorné Szabó Juliánna végrehajtást szenvedő elleni 350 K tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben végrehajtást szenvedőnek és a társtulajdons ifj. Elekes Sándorné szül. Kísfaludi Borbára, Elekes Péter, Elekes Anna, kiskoru Elekes István, kiskoru Elekes Ferencnek a k.-kísfaludi l. r. 44 sz. tjkvben A + 97. 99 hr. sz. ingatlanra 320 K, az A + 1013, 1014 hr. sz. ingatlanra 14 K, az A + 1073/1, 1074/1 hr. sz. ingatlanra 6 K, az A + 1114 hr. sz. ingatlanra 13 K, az A + 1124 hr. sz. ingatlanra 8 K, az A + 1134 hr. sz. ingatlanra 2 K, az A + 1179 hr. sz. ingatlanra 8 K, az A + 1380, 1381 hr. sz. ingatlanra 12 K, az A + 1654/2 hr. sz. ingatlanra 2 K, az A + 1668 hr. sz. ingatlanra 19 K, az A + 1701 hr. sz. ingatlanra 9 K, az A + 1821/1 hr. sz. ingatlanra 11 K, az A + 1902/2 hr. sz. ingatlanra 7 K, az A + 1908/2 hr. sz. ingatlanra 7 K, az A + 2066 hr. sz. ingatlanra 6 K, az A + 2078 hr. sz. ingatlanra 12 K, az A + 2136 hr. sz. ingatlanra 4 K, az A + 2177 hr. sz. ingatlanra 1 K, az A + 1902/1, 1908/1 hr. sz. ingatlanra 14 K, az A + 182,1 hr. sz. ingatlanra 10 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi június hó 27-ik napján** d. e. 9 órakor K.-Kísfalud községházánál megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóságtól.

Székelyudvarhelyt, 1903. évi márczius hó 12.

Dr SZÉKELY,

kir. törvényszéki egyes bír.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

Allein echter Balsam aus der Parfümerie-Apotheke A. Thierry in Pregrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotokban, enyhíti a hurutot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégibb bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor- s a bél-betegségeket és szaggatásokat a testben. 5. Szeliden mozditja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az átvégys az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájo-rohadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a fel-büfögést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz kiütést, varak, esetében megszűnik a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. kártyákban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona. Bosznia és Herzegovina részére 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel Szétküldés csak előrefizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utólérhetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-evesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinővés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgülyés, a lábnak járásközben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt 3 korona 60 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe be van-e a fenti védjegyem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulhatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érték- és hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe be van-e a fenti védjegyem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal Pregradában, égetve.

Thierry Adolf „Orangyal-gyógytár“ Pregrada

Rohitsch-Sauerbrunn

mellett. Központi raktár Budapesten Török F. gyógytárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógytárban és Bécsben Hradi L. gyógytárban.

RÉPÁTI VIZ

hazánk legkitűnőbb ásványvize, ujonnan érkezett friss tavaszi töltés

HAÁB és HEITZ és GÁL JÁNOS UTÓDA

főraktárában SZÉKELYUDVARHELYT

NAGYON MÉRSÉKELT ÁRBAN KAPHATÓ.

Dr Purjesz Zsigmond professzor a következőképpen nyilatkozik:

Bizonyítom, hogy a Répáti-savanyuvizet a nyakbántalmak ellen ismételtén jó sikerrel alkalmaztam.

Dr Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakvéleménye a következő:

A K.-Impér Répáti-savanyuviz a jók között is a legjobbak közé tartozik, nemcsak mint élvezeti ital kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen, stb. stb. Emésztési és vizeleti nehézségeknél, gyomor- és vesebajoknál, gyuladással, hólyag- és köszvényes bántalmak ellen stb. stb. fölülmulhatlan.

Kapható továbbá minden előkelőbb vendéglőben.